

Aan de Raad van State
t.a.v. de heer mr. J. Hoekstra
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Datum
6 januari 2023

Kenmerk
VENIN/2023/2304kc

Onderwerp
Uw schrijven met nummer
202103977/1/R2

Geachte heer Hoekstra,

Naar aanleiding van uw schrijven van 8 december jl. waarin u informeert naar de mogelijkheden tot onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in spouwmuren en de mogelijke gevolgen van handhaving op grond van de zorgplicht van de Wet natuurbescherming, bericht ik u als volgt.

VENIN Isolierend Nederland is de branchevereniging van erkende isolatiebedrijven in Nederland. Een vereniging van leveranciers, certificerende instellingen en uitvoerende bedrijven die dagelijks werkzaam zijn in de isolatiesector.

Wij komen op voor de belangen van onze leden. Onze collectieve waarden kwaliteit, vakmanschap en innovatie staan centraal bij onze inspanningen de isolatiesector verder te professionaliseren. Maar we kijken ook verder dan onze isolatieneus lang is, door samen op te trekken met andere belanghebbenden in de energietransitie van Nederland.

Het verduurzamen van Nederland begint bij isoleren en onze opgave Nederland versneld te isoleren is groot en kent veel uitdagingen waar we rekening mee moeten houden.

Eén van die uitdagingen zijn de vereisten in de wet natuurbescherming. Wij zijn met Mensen Maken de Transitie (MMT) van mening dat de huidige wetgeving op dit moment noch de grootschalige verduurzaming stimuleert noch de flora en fauna beschermt.

Naar onze mening zijn er twee belangrijke problemen bij de Wet natuurbescherming; veel particulieren zijn zich er niet van bewust. De communicatie vanuit overheidswege beperkt zich tot het stimuleren van Verduurzamingsmaatregelen. Daardoor houden zij geen rekening met aanwezige flora en fauna wanneer ze gaan verbouwen of isoleren.

Ten tweede zijn de kosten voor ecologisch onderzoek en compenserende en mitigerende maatregelen vaak (veel) te hoog (vanaf 5.000 euro per woning) ten opzichte van de kosten voor de isolatiewerkzaamheden, die voor een gemiddelde spouwmuurisolatie zo rond de € 2.000,- liggen. Samen met de provincies – met als voorloper de provincie Utrecht – zijn wij intensief bezig om het initiatief ‘natuurvriendelijk isoleren’ mede van de grond te tillen; een initiatief waar steeds meer provincies zich bij aansluiten, dat werkt met SMP's¹ en Pre-SMP's, voorlichting

¹ SMP: soortenmanagementplan. Met een SMP doen gemeenten een biodiversiteitsonderzoek voor het hele grondgebied waarbij ze alle beschermde soorten dieren en planten in kaart brengen. Vervolgens stellen ze maatregelen op voor de bescherming daarvan.

en opleidingen. Uitvoerende partijen zijn met de VENIN betrokken bij het ontwikkelen van deze oplossingsrichting en enthousiast over de concreetheid ervan. Wij stimuleren het natuurvriendelijk isoleren zo veel als mogelijk in onze branche in het

algemeen en bij onze eigen leden in het bijzonder.

Samen met onze partners in de branche doen wij derhalve wat in ons vermogen ligt om te voldoen aan de Wet natuurbescherming, ten behoeve van het beschermen van de flora en fauna; zo wordt dit opgenomen in de certificeringsvoorwaarden en worden isolatiebedrijven voorgelicht en waar mogelijk opgeleid.

Wij verwachten van gemeenten en provincies dat zij doen wat in hún vermogen ligt; aansluiten bij de praktische aanpak die de provincie Utrecht heeft uitgedacht en inmiddels uitgewerkt samen met ter zake deskundigen.

Dit alles gericht op het kunnen bijdragen aan de isolatieopgave waarbij rekening wordt gehouden met de flora en fauna.

Dan meer in detail over de door u gestelde vragen;

V: In hoeverre is endoscopisch onderzoek a. gebruikelijk en b. geschikt om te beoordelen of er in een spouwmuur vleermuizen aanwezig kunnen zijn, en zo ja, welke eisen moeten aan een dergelijk onderzoek worden gesteld?

A: Het doen van endoscopisch onderzoek zal niet volledig kunnen uitsluiten dat er alsnog ergens gebouwbewonende diersoorten (vleermuizen) aanwezig zijn. Ook de tijd tussen het onderzoek en het daadwerkelijk uitvoeren van de werkzaamheden brengt risico's met zich mee naarmate deze langer is.

V: In hoeverre is ecologisch onderzoek a. gebruikelijk en b. geschikt om te beoordelen of er in een spouwmuur vleermuizen aanwezig kunnen zijn, en zo ja, welke eisen moeten aan een dergelijk onderzoek worden gesteld?

A: Het doen van ecologisch onderzoek zal grotendeels kunnen uitsluiten dat er alsnog ergens gebouwbewonende diersoorten (vleermuizen) aanwezig zijn. Echter ook hier is de tijd tussen het onderzoek en het daadwerkelijk uitvoeren van de werkzaamheden een risico naarmate deze langer is.

V: Indien uit de in 1 en/of 2 genoemde onderzoeken volgt dat niet kan worden uitgesloten dat vleermuizen in een spouwmuur aanwezig kunnen zijn, in hoeverre is nader ecologisch onderzoek a. gebruikelijk en b. geschikt om te beoordelen of er in een spouwmuur daadwerkelijk vleermuizen aanwezig zijn, en zo ja, welke eisen moeten aan een dergelijk onderzoek worden gesteld?

A: Een ecologisch onderzoek conform de voorwaarden van de Wet natuurbescherming is de meest optimale werkwijze die kan worden gesteld aan het beoordelen of er gebouwbewonende diersoorten aanwezig zijn in de betreffende spouwmuur.

V: Welke bijkomende kosten en andere schade - als bijvoorbeeld een stijging van de spouwmuurisolatiekosten en het pas later kunnen genereren van de met een spouwmuurisolatie te realiseren energiebesparing - kunnen optreden in verband met het moeten uitvoeren van de onder 1, 2, 3 en 4 bedoelde onderzoeken? Vallen die kosten en schade bij benadering te kwantificeren, het liefst in de vorm van een bedrag per m² spouwmuur van een gemiddelde woning per maand dat de spouwmuur niet is geïsoleerd.

A: De kosten van een ecologisch onderzoek bedraagt tussen de € 4.500 en € 6.000. De kosten voor het preventief verwijderen van vleermuizen en het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen bedraagt gemiddeld € 1.000. De kosten voor het isoleren van de spouwmuren van een hoekwoning bedraagt gemiddeld € 2.500.

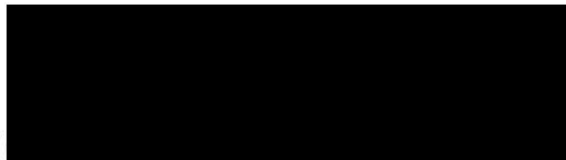
V: In hoeverre en op welke manier zou samenwerking tussen de bij de spouwmuurisolatie betrokken partijen, als bijvoorbeeld (behartigers van de belangen van) corporaties, andere verhuurders, particuliere woningeigenaren, spouwmuurisolatiebedrijven en overheidsinstanties, eraan kunnen bijdragen dat de genoemde onderzoeken goedkoper kunnen zijn en ook sneller kunnen worden uitgevoerd?

A: De huidige inspanningen van de Rijksoverheid, IPO, VNG, woningeigenaren, ecologen en marktsectoren (w.o. VENIN Isolerend Nederland) om de SMP van de provincie Utrecht te verfijnen en deze landelijk in te stellen voor alle gemeenten in Nederland, zal tot een éénduidige regeling leiden waarbij de kosten tot een minimum beperkt kunnen worden.

V: Heeft u nog andere opmerkingen of suggesties voor het aan de orde gestelde onderwerp van spouwmuurisolatie en het in kaart brengen van de eventuele gevolgen daarvan voor vleermuizen?

A: Als VENIN Isolerend Nederland adviseren wij om zowel het Pre-SMP als het SMP in beleidsvoering op te nemen zodat de betreffende ministeries en organisaties in de branche de implementatie kunnen bespoedigen, zowel bij de isolatiebedrijven als provincies en gemeenten. Hiermee wordt een van de grootste knelpunten in de versnelling van de verduurzaming opgelost.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
en altijd tot een nadere toelichting bereid,

Voorzitter